

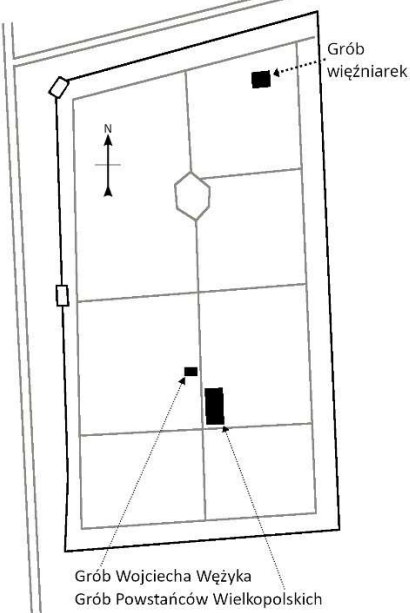
**Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego**

**Gmina: KOŹMIN WIELKOPOLSKI**

**Nr ewidencyjny: 3012034\_4**

Rodzaj obiektu <sup>1</sup>	Nazwa obiektu	Miejscowość
<b>MOGIŁA ZBIOROWA</b>	<b>GRÓB OFIAR WIĘZIENIA KARNEGO DLA KOBIEC Z OKRESU II WOJNY ŚWIATOWEJ</b>	<b>KOŹMIN WIELKOPOLSKI</b>
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria II wojna światowa	
		
Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / KROTOSZYŃSKI / KOŹMIN WLKP.	
ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ PARAFIALNY ul. Poznańska	
Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wawrzyńca w Koźminie Wielkopolskim / 301203_4.0001.227	
Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	W północno-wschodniej części cmentarza / 51°50'07.2"N 17°27'07.7"E (51.835319, 17.452131)	
Podstawowa informacja o pochowanych	OFIARY TERRORU NIEMIECKIEGO 39 osób	
Datowanie	1942-1944 r. DATA OBECNEGO URZĄDZENIA: 1975 r.	
Forma ochrony	GRÓB WOJENNY Cmentarz wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków pod nr. 432	
Wymiary (szer., głęb., wys.)	pow. ok. 0,005 ha	
Material	lastriko	

<sup>1</sup> I cmentarz wojenny / kwaterna wojenna / mogiła zbiorowa / grób indywidualny....

Szkie sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
		<p>Klasyczny grób zbiorowy z lastriko; w szczycie dwie pionowe tablice, w tym lewa z inskrypcją, a prawa z symboliczną grafiką oznaczającą miejsce pamięci; część nazwisk wypisana na środkowej płycie poziomej. Całość wydzielona żywopłotem.</p> <p>Wymiary (szer. x dł. x wys.; w cm) – cokół: 290 x 193 x 16; płyta wierzchnia (trójczęściowa): 301 x 200 x 6,5 (w tym każda z części o szer. 100). Pionowe płyty na cokole: 250,5 x 15 x 10,5, prawa pionowa płyta: 46 x 9,5 x 73,5, lewa pionowa płyta: 231 x 7,5 x 60.</p> <p>---</p> <p>Inskrypcja – zgodnie z załącznikiem nr 2.</p>	
<b>Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie</b>	<b>Bibliografia</b>	<b>Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.</b>	
<p>Stan mogiły poprawny. Ze względu na wiek obiektu należy rozważyć jego całkowitą przebudowę. Konieczne jest wprowadzenie korekt w inskrypcji nagrobnej. Należy rozważyć dodanie obok grobu tablicy informacyjnej przybliżającej historię więzienia w Koźminie oraz zawierającej szczegółowe dane o pochowanych.</p>	<p>Pietrowski Michał, <i>Grób więźniarek i hitlerowski obóz karny dla polskich kobiet w Koźminie</i>, „Szkice Koźmińskie” 2000: nr 62, s. 38-43.</p> <p>Archiwum Państwowe w Kaliszu, akty stanu cywilnego.</p> <p>Baza IPN Straty.pl</p> <p>Archiwum Państwowe w Łodzi, Sąd Specjalny w Łodzi; Zakłady Karne w Łodzi 1939-1945.</p> <p>Urząd Stanu Cywilnego w Koźminie Wielkopolskim, akty zgonu.</p>	<p>W grobie spoczywa 39 z 56 kobiet-ofiar więzienia karnego dla polskich kobiet w Koźminie z okresu II wojny światowej. Głównymi przyczynami ich śmierci były skandaliczne warunki osadzenia, praca ponad siły, niskie racje żywieniowe, jak również choroby.</p> <p>W 1975 r. przeprowadzono akcję ekshumacji i komasacji grobów indywidualnych. Wszystkie szczątki złożono w nowo urządzonym grobie zbiorowym.</p> <p>Szczegółowe dane biograficzne pochowanych osób znajdują się w załączniku nr 1.</p>	
<b>Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):</b>		<b>Sławomir Józefiak, 8.05.2026 r.</b>	